

ՀԻՒԱՆԴ ԽՆԱՄԵԼՈՒ ԱՐՈՒԽՍՏԸ

Ա Պ Ի Կ Ի

ԱՊԻԿԻ կը կոչուի ապակիէ այն փոքրիկ գտամթր, որ զանգակի ձեւ մը ունի, և որուն մէջ օգի արուեստական պարապութիւն մը կը գոյացուի:

Այս օգազուրկ գաւաթիկը մորթին վրայ փակցնելով, դրախ օգին ճընշումին աղղեցութեան տակ այն մասը կը ծծուի, և արբիւնը հոն կը հաւաքուի:

Ապիկին «չորտ» կը կոչուի, երբ անիկա կը դրուի առաջ մորթին վրայ, ուր արեան հաւախմբում կը գոյանայ:

Ապիկին «շառառած» կը կոչուի, երբ անիկա կը դրուի նախապէս նյգակով բարակ մը ճեղքուած մարմնին վրայ, տեղական արիւն համարու հանելու համար:

Չոր ապիկիի գործածութիւնը.— Հիւանզը անկողնին մէջ կա՛մ կը նստի, և կամ կը պառկի ապիկի դրուելիք կողմին հակառակ կողին վրայ:

Ապիկիին մէջի օգը հանելու համար երկու եղանակ կը գործածուի:

ա.— Ալքոլի փոքրիկ լամբարին բոշը ապիկիին մէջը վայրկեան մը լափել տալէն ետք՝ անմիջապէս ապիկին կը դրուի մորթին վրայ, և վայրկեան մը կը բռնուի ձեռքով, որպէսզի փակի:



բ.— Կամ թէ ապիկիին մէջ բամպակի փոքր կտոր մը կը դրուի, դոր կը վառեն և բոցավառ վիճակին մէջ կը փակցնեն մարմնին:

Չոր ապակիի գործածութիւնը բնդէանբապէս 10 վայրկեան է: Ապիկիները հանելու համար՝ քաշելու չէ զանոնք, այլ փակած տեղին քովի մորթին վրայ մատով կոխելու է. և ապիկին ինքնիրենը կ'ինայ, Ապիկիի քանակութիւնը բժշկին հրամանէն կախում ունի, և կրնայ 1.—30 ըլլալ:

Հաւատած ապիկիի գործածութիւնը.— Այս գործածութեան համար՝ նախ և առաջ հասարակ ապիկի կը գրուի արիւն առնուելիք տեղը: Կարմիրցած և ուռած տեղը նշգրակով և կամ լաւագոյնը՝ շառացով (scarificator) թեթեւ ակի ճեղքեր կը բացուին, որոնց վրայ նորէն ապիկի կը փակցուի, և արիւնը կը հսուի երբ որ արեան հռուսումը գագրի, ապիկիները կը հանին, արիւնը կը որրին ապանեխուած խոնաւ կոխանի մը Ռիցոցաւ, և կը փաթան գարձեալ ապանիբուած չոր պատասոոով: Այս վերքերը շատ շուտ կը դոցուին:

Զապանակաւոր շաւատցները.— Փոքրիկ զանակիներ ունին, և լարուելին հոտք՝ զապանակին կօճակին վրայ կոխելով կը շառակեն: Գործածուելին հոտք՝ շառացը պէտք է բանայ և եռացած ջուրով լուսալ բոլոր մասերը:

Իաւաւքից՝ Կ. Յ. ԲՈՂՈՄԱԶԵԱՆ.

ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

ԱՄՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

(. . . Լիոն). — Անդամին չափազանց կարծութիւնը երբեմն կրնայ ամութեան պատճառ ըլլալ: Բայց նախ աւելի յանախաղէալ պատճառներ վնասելու և ծեր, ապա ծեր կնոց բով: — Մնունդի տեսակը, անցողակի շերմանենին մը, իշխանութենին մը, կրնան փոխել մեզին գոյնը: — Լաւագոյն միջոցը ան է որ կը պաշտպանէ նաև սեռային իշխանութիւններէն: — Գիշութիւնը նախընթարելի չէ: — Զախ ամութենին թիշ մը աւելի խոշոր է:

ԴԱԵՑԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

(Գ. —, Նայի). — Երբ դաշտանը անսովոր առատու կար ըլլալ նէ ինքնին — չափազանց արիւնահոսութեամբ — և նէ նէ այդ անկանոն արիւնահոսութեան պատճառներով: Այդ պատճառները բազմաթի են, պէտք է որ թիշկ մը քննէ. այդ քննութիւնը բացարձակապէս անհրաժեշտ է, ենէ ննմակային տարիքը բառասունէն վեր է:

ՔԵՐԱՄԱՏՀՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

(ՍՈԿՐԱՏ — Աթէնք). — Ջերմամիզութեան ընթացին ընդհանաապէս պէտք է զգուշանալ գրգռիչ ուսեւ լիքներէ և խմելիքներէ, ինչպէս ոգենից ըմսելիքներէ (զինի, օլի, գարեջուր, եւայն), սուրճ նէյ, կազ պարունակող բմպէիներէ (կապէօզ), համեմներէ (աղպաղ, մանանեխ), Սթու և կծու քանչարենիներէ (աղցան, ազատգեղ, ծնեփեկ, նուրջի), համեմներով պատրաստուած պահածոյ միսերէ (ապուխտ, սոսխտն), կծու պանիր, եւայն: Միս և ծուկ թիշ քանակու-